

Խմբադրումիւնը բաց է ամեն օր (բացի տօն օրերէից) ժամը 9-ից մինչեւ
2-րդ Յայտարարումիւնները ընդունուած են ամեն լիզուներով:
Յայտարարումիւններէ բաւեն 2 կ, ընկալմանի համար՝ կրկնապատիկ

Ն. Պ-ն էլ սպառնալիքներ էր տալիս,

խոստանալով իրեններին, թէ՛ շուտով
յոգուած կը զրկէ լրագրին և յանդու-
գըն նամակագրին ցիւր կը խրի Մի-
քանիսն էլ համարմբուած, ակնարկե-
լով զբազաններն ի լուր, մեծ ակոս-
ժակով հայհոյում էին, կարծելով թէ
այդպէս վարուելով, սարսափեցրին գե-
ղոյն, որ էլ համարձակութիւն չի
ունենալ նորից հրապարակ հանելու
իրենց արկածներն իրենց, Թէ՛ մար-
դիկ, գործը ձեռք չէ Դանիւսը, նա
գիտէ որ ձեր քաղաքավարութիւնը
միակ հայհոյին է, որով ցանկանում էք
ձեր սիրտը հոլանցել, Թէ՛ որ արդար
ու բարի էք համարում ձեզ, միթէ
չէիք կարող լրագրում հերքել ձեր
վերայ գրածները:

Տեղւոյ շինական դատարանն էլ կե-
րպարանափոխուեց շնորհիւ նորնոր
դատարաններին, պ. պ. Բ. Մարտիրո-
սեանցի և Յ. Ասլանեանցի, որոնք ե-
րկու նիստի մէջ, այնպիսի օրինակի
կարգապահութիւն աւ գործավարու-
թիւն մտցրին, որն կը նախանշեն
զանազան դատարանները, էլ
առաջուայ պէս խառնճաղանջ իրա-
ւանցում, հարա-հոց, իսկական գոր-
ծը թողած, սարկ, զոյց հարցեր,
մէկ ուրիշ միջամտութիւն, չի բեր
սոց չը կան, կատարելա դատարան
է, հանգիստականները նստած են ա-
մուսնի, դատարանները լիակատար տե-
ղեկանալով գործին և երկու վիճող
կողմերին ելծէ չէ յաջողութեւ հաշտեց-
նել, մտնում են խորհրդարանը, ու
գուրս բերում իրենց կազմած արդար
վիճու, մինչև անգամ մեղաւոր ու
պատժուող գոհ սրտով հեռանում
են և ոչ միայն հարգելիականք, Պ.
Բաղդասարեանց իւր ներկայութեամբ
հետամուտ է լինում կարգապահու-
թեան:

Ջարմանալին այն է, որ այդ պա-
րոնները ամեն ձեւէ էին թափում հե-
ռու իրենց այդ պաշտօնից, կարծիս
թէ ամեն հասարակ անհատի պար-
տականութիւնն չէ ծառայել և բարիք
անել ժողովրդին, քանի որ այս վեր-
ջինը ընտրութեան ժամանակ կու-
րացած, փախուստներին էր ձայն
տալիս, որոնց հեռավոր հայրենիքով
վնաս քաջում ու ստեղծում են Յոյս ու-
նինք որ դատարանները ինչպէս սխե-
նեն, այնպէս էլ միշտ կը շարունակեն:

Յանկալի է, որ նորնոր տանու-
տեր Յովակիմ Ամիանցն էլ, իւր նա-
խորդների ճանապարհը թողած, դա-
տարաններին օրինակին հետեւելով, մի-
նոյն տեսակ կարգ ու կանոն մտցնել
և հասարակական ժողովներում:

Էլն նա

շոգիւրժ մեքենայի բերելու և գոր-
ծադրելու օրից՝ պ. Խան-Աղեանցը գե-
տնութեամբ մինչև այսօր շարժել է
շրջակայ բնակչոյ ժողովրդոց հետա-
քորութիւնը և շատերը իրենց յա-
ճախակի տեսութեամբ ցանկանում
են ընտելանալ գործին և աշխատում
են օգտուել: Ինչպէս պ. Լեոն Խան-Ա-
ղեանցը հիմնեց Վաղարշապատում
այստեղի համար նոր շոգիւրժ մեքե-
նայ, որից արդէն ժողովրդը մեծա-
պէս օգտուում է, այնպէս նա մինչև
այսօր չէ տեսել այսպէս մաքուր կա-
ւարտից և քննութից պատրաստուած
ձէլ: Այն ինչ արտադրում էին հին
ձեռով շինուած ձիթահանով, շատ
պակաս քանակութեամբ ձէլ, և մա-
նուանդ պէտք է ասել այն պակասու-
թիւնները, որոնք պարզապէս շրջակայում
էին ձէլի մէջ՝ զոռնութեամբ, սղոտ-
րութեամբ էին: Այդ տեսակ ձէլը ծախ-
վում էր պոլոյ 2 բուրլի 60 կոպէկ, իսկ
նոր շոգիւրժ ձիթահանով հանուած
ձէլը իւր համեմատութեան և զուտ-
ութեան լատկութեամբ գերազանց
լինելով ծախվում է պոլոյ 5-6 բ. 1
լիթր մեր հարուստները իրենց տոկո-
սով տուած փողերը գործադնէին այս-
պիսի կիսական գործի վերայ և գոր-
ծակցէին գրամական միջոցով Լեոն
Խան-Աղեանցին, նա ու թէ շոգիւրժ
ձիթահանով օգուտներ կը տար՝ ժո-
ղովրդին, այլ և ինչպէս գիտենք թե-
րեւ կը տար երկրագործական ամին
տեսակ մեքենաներ, որոնք շատ օ-
գուտներ կարող էին բերել. այդպիսով
երկրի արդիւնաբերութիւնը կը կատա-
րուէ նոր և արդիւնաւոր մեքենա-
ներով, և հին նահապետական գոր-
ծիքները այլ ևս չէին կրել այն ան-
վաստակ նեղութիւնները, որ կրում են
մինչև մեր օրերը:

Ներտասարդ պ. Լեոն Խան-Աղեան-
ցը, որ իւր ձեռնարկած զեղատեսակ
տեսակ գործին հմուտ և լի աշխտով
անձն է և ուզում է աշխատել ժողով-
րի տնտեսական բարեկեցութեան օգ-
տին, տեսնելով, որ Վաղարշապատի
շրջակայքում ինքնաբոյս անտառներ
չը կան, այս երկրորդ տարին է գոր-
ծադրում է սե նստել վառելիքաւոր
տեղ, և ու ուղում է գործի հետ
ժանտեսանալ, թէ նա և թէ իւր մեքե-
նագործը ամենայն սերով հարկա-
ւոր բացատրութիւններ և տեղեկու-
թիւններ տալու չեն դառնում: Դրա
համար շնորհակալութեան արժանի է
պարտել և լա կը լինէր, որ ուրիշ մա-
նագէտներն էլ նրա օրինակին հետե-
ւէին:

Յ. Շ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ. «Times»-ին
Վեննայից հեռագրում են հետեւեա-
լը. «Ք. Գուրու առաջարկեց իշխան
Ալէքսանդրին հնազանդել պատերազ-
մական միջազգային կոմիտէից լըճ-
ուն, խոստանալով ընդ նմին, որ նա
գրանով չի կորցնել իւր յաջողութեան
պտուղները: Ներ իշխանը պահանջեց
սուլթանից հաստատ մնալ այդ խոստ-
ման վերայ, ք. Գուրու պատասխանեց,
թէ նա փրաւունք ունէ պահանջելու
Սերբիայից վարձատրութիւն և թէ նա
կը զմէջ մեծ պիտուութիւններն պաշտ-
պանելու այդ պահանջը:

«Daily News» լրագրի թղթակցը
գեկտեմբերի 10-ին, Պիտտից գրում է
հետեւեալը. «Նս եկալ այստեղ անձամբ
տեղեկանալու, թէ ինչ գրութեան մէջ
են գտնվում գործերը: Ներք շարքով
սրանից տալով անգամ և արեւմտեան
կուրս տեսած ճանապարհը, այժմ
ներկայացնում է մի ամալի անապատ:

Դառաւապարդ և բուրները ծա-
կում են Նիւնով Ալիկիցը շրջակայ-
քը, որը նոյնիմանք ներկայացնում էր
պատերազմի դաշտ, այժմ ներկայաց-
նում է մի տեսակ և վայրի տեսարան,
բոլոր սաստիկ են: Պիտտ ժամանե-
լուն պէս, ես տեղեկացայ, որ երկի,
ժամի 3-ին, պատերազմական միջազ-
գային կոմիտէին եղել է այստեղ և
վճռել է, որ սերբերը զուրս գնան Բու-
ղարայից գեկտեմբերի 12-ին, իսկ բու-
ղարները Սերբիայից նոյն ամսու 15-ին:
Նիւն կողմի գործադրողները պիտի գըտ-
նուն սահմանագծից միմեանցից երկու
միոն հեռաւորութեամբ: Կոմիտէի
այդ տեսակ վճիռը շատ միջամտու-
թիւնների արգելք կը լինի: Ձեռնի
պատահումով կոմիտէին անկարող եղաւ
ճշտութեամբ որոշել լեռներում ապ-
մագիտական գիծը, որպիսի վճիռը
բոլարական շատ սպանել և ազդե-
ցուցել անձինք անբաւական մնացին:
Կոմիտէի անդամները, իրենց պաշ-
տօնը վերջացնելուց յետոյ, ճաշից
իշխան Ալէքսանդրին մօտ: Աւստրիա-
կան պատգամաւոր կոմս Բոլինբրգի
հետ ես խօսակցեցի միայն մի քանի
րոպէ, որը ուրախ գէթ էր ևս եղաւ-
կացի, որ նա բաւական է իւր գիտու-
մատրական յաջողութիւնները և ձեռ-
նարկութիւնը: Ստեղծ բուրը հաւա-
տացած են, թէ Բ. Գուրու Բուլղարիայի
և Արեւելեան Բալկանի միութեան
մասին կամենում է րանակցութիւն տ-
նել բուլղարական կառավարութեան
հետ: Որովհետեւ ժամանակաւորապէս
խաղաղութեան պայմանը կապած է
մինչև փետրվարի 17-ը, ուստի զնալ-
մատեան բանակցութիւններ անելու
համար, ժամանակ շատ ունէ: Պատե-
րագմական գործողութիւններ նորագե-
լու ցանկացող կողմը, 10 օր առաջ
պիտի յայտնէ իւր նպատակի մասին
հակառակ կողմին:

Նոյն լրագրի թղթակցը հաղոր-
դում է, թէ Սերբիայի Նատալիա Թա-
զաշին շատ է աշխատում վերադարձ-
նել պ. Ռիտովին նրա նախկին իշխա-
նութիւնը:

«Presse»-ին հեռագրում են Բէլգրա-
դից, թէ երբ Գուրաշանը վերադա-
ռաւ Նիւ, լուր տարածուեցաւ, որ Մի-
նոն թագաւորի գէթ գործը դա-
ւադրութեան մէջ մասնակց էին ոչ
թէ միայն Ռիտովը իւր կուսակցինե-
րով, այլ նաև մի քանի անբաւական
կուսակցութիւններ: Դաւադրութեան
նպատակն է գահընկեց անել Միլա-
նին և նշանակել նրա տեղը ժառան-
գին, որը խնամակալութիւնը, մինչև
նրա չափազանց լինելը, յանձն կրունէ
խնամակալութեան խորհուրդը, մա-
նակցութեամբ Ռիտովին և Գուրաշանին:

«Polit. Corresp.» լրագրը լուր է
տալից Կալուրից, թէ սուլթաններին
թիւր Սուլթանում հասնում է մօտ 30
հազար և ունեն 40 դրոշ, որը սուլ-
տան է, թէ այդպէս զեղերից է բաղ-
կացած գործադրողը: Օմուրումնում
Մահմէդ յաջորդը խորտակուց է, թէ
առաջնորդ տարուայ յունիսին, նա կը
յաղտալէ Խիզիլի գահը:

Լրագրները հաղորդում են, թէ
Տոկիին պահպանութեան համար փո-
խառութիւն անելու հարցը Փրանսիա-
կան պարլամենտում 247 ձայնով ընդ-
գէծ 270 ձայնով ընդունուեցաւ:

«Politische Correspond.» լրագրը
հաղորդում է, թէ գեկտեմբերի 2-
ին, խաղաղները գրաւեցին Մա-
սովան և նրա շրջակայ գեղերում բար-

ճաղերի իրենց գործը: Այդ գէտը
մեծ պաշտօն է պատահումը Հարե-
ստանի Բալկաններ թագաւորին:

Նիւն ուստ սրանք ընտանեւոր գը-
նում են Հարեւոստան, Յովհաննէս Թա-
գաւորի մօտ:

Մասսովայի խաղական գործը հը-
րամանատար գեներալ Ջենին, նոյն-
պէս մտադիր է շուտ ժամանակում
այցելել Յովհաննէս Թագաւորին:

«Daily News» լրագրի տառ-
թեամբ կառուած Գուրաշ Դմիտր ա-
ռանձին լաւճաւարութեամբ Անգլիա-
յից գնաց Հարեւոստան: Նա տանում
Յովհաննէս Թագաւորին Թագաւոր սե-
փական ձեռքով գրած նամակը և մի
պատուաւոր ստոր:

Վեննայի լրագրներին տառթեամբ,
Փիւրբիայի սպառազինութիւնը գեռ
ևս շարունակում է: Կառավարու-
թիւնը պայման է կապել Ամերի-
կայի հետ, պատրաստել մեծ բա-
նակութեամբ Հինը Մարտինը հա-
ցաններ, 1886 թ. յունիսի մէկին տա-
նալու է Կրուպի 120 թնդանով: Սա-
նակի գործը համար թրքական գոր-
քի թիւը հասնում է 250 հազար հո-
գու:

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամերիկական լրագրներին տառ-
թեամբ նախագահ Կլիվլենդը կը
ներկայացնէ իրագրին Կալիֆոռ-
նիայից առաջարկութիւնը, որը
կամենում է ծախել Միացեալ-Նա-
յանգերին իւր Հալիայի Թագաւորու-
թիւնը և Սանգիլիտան կղզիները:
Դրա փոխարէն Թագաւորը պահան-
ջում է իւր համար միլիոն դոլար,
այդքան էլ իւր կողմ համար և Լի-
կէլիկի իշխանահիւններ համար, ընդ
ամենը 5 միլիոն: Յետ այնորիկ կէս
կէս միլիոն Թագաւորական ցեղի միւս
13 անդամներին համար, այսինքն 6 1/2
միլիոն և բացի գրանից Կալիֆոռնիայի
հարուստի մասում իւր բնակութեան
համար 8,000 ակր հողարածին: Ան-
թագաւոր են, թէ այդ առաջարկու-
թիւնը կը ընդունուի, որովհետեւ Խա-
ղաղական Ուիլիամսոն գտնուած
այդ տասն երկու կղզիները, որոնցից
ամենամեծը Հալիայի կղզին է, շատ
յարմարութիւն ունեն ապրանաց պա-
հաններին տեղ շինելու համար և այն-
տեղից այդ տարածքը ցրուելու ամ-
բողջ Խաղաղական ուիլիամսոն վերայ:

Աղքատութիւնը Բրազիլիա-
յում. Արեւելքում ծուրութեամբ հը-
չակում աղքատները ողորմութիւն են
լինում հիմա ձիւ, ինչ վերայ կամ
թէ չէ նստած կառքում: Մի անգամ
Ռիւ-ժանէյրօ քաղաքում, պատմում է
Փրանսիական ճանապարհորդ Մալս-
Բադիլէն, մի պարոն ինձից ողորմու-
թիւն ուղեց, նստած պատգամակի վե-
րայ, որին տանում էին երկու խաղիկ-
ներ:

«Մալեյէթ Ինձ ձիւ խաղիկներն»
պատասխանեցին ևս նրան, այն ժամա-
նակ փոխարէն կը տասնաք փող:

«Սիւնթը, ասաց նա ինձ մի հպարտ
զէմքով, ևս ձեզանց փող խնդրեց և
նչ թէ խորհուրդ»:

ՀԻՍՏՈՐԻԱԿԱՆ ՀԵՌՈՒՐԱԿԱՆ ԳՈՐ-
ԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

«ՆՈՐ-ԳԱՐ»-Ի ՀԵՌՈՒՐԱԿԱՆ
26 ԳԵՂԵՄԵՐԻ:

ԼՕՆԻՕՆ. Այստեղ սերբիական
գետական Միացութիւնը, որը Բուլղա-
րիայի հետ բանակցութիւններ ա-
նելու համար ներկայացուցիչ էր
նշանակուած, այսօր գնաց Բէլգ-
րադ:

ԹԱՇԿԵՆՏ. Ռուսական Թուր-
քեստանի սահմանի մօտ գտնուած
Չինաստանի տեղերում, կազմուեա-
ցաւ 19-րդ մի ընդհանուր նահանգ,
որը կազմում է Գան-Սու: Այս նոր
նահանգի գլխաւոր քաղաքը նշա-
նակուած է Ուրումցին, իսկ անդը-
րաւորներնաւոր նշանակուած է
Կաշգարի նուաճող Լիւ-Տոն: Դեկ-
տեմբերի 15-ին Լիւ-Տոն եկաւ
նախկին Կուլջան նահանգի Սու-
զուս քաղաքը:

Խմբագիր-հրատարակիչ
ՍՊԱՆԻՍՏՐԱՐ ՍՊԱՆԻՍՏՐԱՐՆԵՐ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

«ՄԻՆԻՍԵՐ»
Խնդրում եմ ուշ գարնանը Միաց-
եալ Ռուսիայից Մալս-Բադիլէն և Լ.
Գ. Պիտտ և ընդ իրենց տեղերի վե-
րայ, ինչպիսիւն
«Տեղաւոր լրագրի»
ընդունել համար
(Ս. 27457) 24-2

ԿԱՅԵՐԵՍՏՈՐԱՆ
«International»

(մի ջ ա զ ա յ ի ն)

Տեղափոխուած է ԲԱՐՏՆԱՍՏԱՆ
ՓՈՂՈՑ, տուն Բարիկադարովի, №
17: Պատրաստում է ճաշ թարմ
բերքերից: Տալիս է ճաշ երկու տե-
ղի կերակրով, մի բիւլկայ օ-
ղի, մի գաւաթ սուրճ—35 կ. իսկ
երեք տեսակ կերակրով, մի բիւլ-
կայ օղի, մի գաւաթ սուրճ—50
կոպէկով: Ունի թարմ կարկան-
դանով զանազան խմիչքներ: Բնասո-
րանը բաց է առաւօտան 7 ժա-
մից, մինչև գիշերուայ 2 ժամը:
6—2

ԱՍՍՄՆԱՐՈՑԻ
Ի. Պ. ՅԵՂՈՏՈՎԻՐ

Ընդունում է հիւանդներին ա-
ռաւօտան 9 ժամից մինչև երե-
կոցան 6 ժամը:

Վիճորդայա փողոց, Սարալէի
նոր տանը: 10—8

ПРОДОЛЖАЕТСЯ ПОДПИСКА НА 1886 ГОДЪ
НА ИЛЛЮСТРИРОВАННЫЙ
ХУДОЖЕСТВЕННО-ЛИТЕРАТУРНЫЙ
СЕМЕЙНЫЙ ЖУРНАЛЪ
„РАДУГА“
Богатая программа, 99 бесплатных литературных и музыкальных при-
ложений, какъ и въ предыдущемъ году. Кроме того, великолѣпный стѣпной
календарь, печатаемый 10-ю красками на золотомъ фонѣ, и превосходная пре-
мiя—роскошная картина „Юдибѣ“.
Подписная цѣна въ годъ съ пересылкою 5 рублей.
Допускается разсрочка: 2 р. при подпискѣ и затѣмъ 3 мѣсяца къ ряду по 1 р.
Адресъ: Редакція журнала „Радуга“, Москва, Столешниковъ пер., д.
Корзинкина. Ц. 51 (1145) 5—3